

De economische gezondheid van het Franse bedrijfsleven en de krimpende Franse exportpositie op de wereldmarkt hebben grote aandacht van de Franse overheid. Het recente (kritische) rapport-Gallois bevat aanbevelingen voor versterking van de concurrentiekracht van het Franse bedrijfsleven. Maar ook een nieuw ambitieus exportplan voor de agrofoodsector is aangekondigd.

Doel: versterken buitenlandse positie agrofoodsector Frankrijk: nieuw ambitieus exportplan

De Franse voedingsmiddelenindustrie draagt, evenals de Franse vliegtuigbouw, de defensie-industrie en de luxegoederenindustrie, positief bij aan de handelsbalans. In 2011 was dit een positief saldo van € 11 miljard (+23% ten opzichte van 2010), na de forse terugval in 2009-2010. In 2012 tot en met de maand augustus bedroeg deze bijdrage aan de handelsbalans al € 12,6 miljard!

De tendens is echter dat het positieve handelssaldo met de overige landen van de Europese Unie krimpt, terwijl het positief saldo met derde landen juist toeneemt. Dit saldo is vooral te danken aan (slechts) twee sterke sectoren: wijnen/gedistilleerd en zuivelproducten. De andere sectoren zijn minder solide. Een aantal sectoren heeft zelfs (structureel) een negatief handelssaldo, zoals de sectoren vis en visproducten, oliën en vetten en verwerkte groente en fruit.

De concurrentie is groot. Het zijn vooral de kleinere ondernemingen met een gemiddelde omzet van € 1 à 2 miljoen die als gevolg van fusies of overnames verdwijnen. De helft van de Franse levensmiddelenindustrie bestaat uit coöperatieve ondernemingen. Deze zijn vooral in bepaalde sectoren en ook in

'Positief saldo agro-handelsbalans door wijnen/gedistilleerd en zuivel'

bepaalde regio's dominant, zoals de wijnbouw, diervoeders, kaasproductie en – in mindere mate – granen, zaaizaden en de groothandel. Het coöperatiewezen is georganiseerd in de belangenorganisatie COOP de France. Alleen InVivo behoort tot het

'Europese topteam' van coöperaties (met een zesde plaats).

Zorg over exportpositie

Een zorgpunt, dat door zowel de sector als de overheid wordt gedeeld, is de Franse concurrentiepositie in de context van toenemende

Ubifrance kent drie afdelingen: machines en technologie; wijnen, gedistilleerd en dranken; en agro & food. 80 vestigingen in 60 landen; 1400 medewerkers, van wie 1000 in het buitenland, waaronder 163 marktspecialisten. Begroting € 100 miljoen, waarvan 30% uit eigen inkomsten. Samenwerkingsakkoorden met Air France, Accor, SDV, Société Générale en HSBC.

mondialisering. De export- en importwaarden van verwerkte producten waren in 2011 respectievelijk € 41 en 34 miljard. Van de Franse export gaat 72% naar EU-lidstaten. 76% van de Franse import komt uit de EU. Nederland is de voornaamste leverancier, gevolgd door Spanje, België, Duitsland, Italië en het Verenigd Koninkrijk. Van buiten de EU is Brazilië de grootste leverancier.

Tijdens de laatste SIAL hebben de ministers van Agro-Industrie (Garot) en Buitenlandse Handel (Bricq) een ambitieus steunplan voor de foodsector aangekondigd. Met als speciale focus de internationalisering van de Franse voedingsmiddelenindustrie en als logo France Bon Appétit. Doelstelling is het op weg helpen van Franse ondernemingen op internationale markten. 80% van de bedrijven in de Franse voedingsmiddelenindustrie exporteert niet. Partners in het exportplan zijn: Ubifrance,

Actiepunten uit het exportplan

- Oprichting van een investeringsbank;
- Vereenvoudiging van administratieve (export)documenten;
- Cursussen exportkennis voor voedingsmiddelenfabrikanten;
- Het definiëren van prioritaire afzetmarkten. 87% van de Franse agrofoodexport gaat naar 31 landen. Hiervan zijn de voornaamste landen in de EU: Duitsland, Verenigd Koninkrijk, België en Italië. Buiten de EU zijn dat: Verenigde Staten, China, Zwitserland en Japan;
- Één logo voor het Franse foodproduct wereldwijd: France Bon Appétit. Dit logo bestond al sinds 2008 en wordt door zowel Ubifrance als Sopexa gehanteerd;
- Het optimaal mobiliseren van alle overheidsdiensten voor het aanpakken van en anticiperen op bestaande handelsbarrières wereldwijd (monitoring systeem voor 49 'gevoelige' exportproducten);
- Efficiency-monitoring van de activiteiten van Ubifrance door het onderzoeksbureau IPSOS;
- Inzet op een gelijk speelveld, onder andere juridische bescherming wereldwijd van geografische aanduidingen;
- Voortzetting van het programma France Export, in de vorm van 1000 collectieve exportactiviteiten wereldwijd in samenwerking met vooraf geselecteerde ondernemingen;
- Uitbreiding van het postennetwerk van Ubifrance. Opening van tien nieuwe kantoren;
- Dienstverlening wordt meer individueel afgestemd op grootte van bedrijf met speciale aandacht voor het mkb;
- Uitbreiding van het aantal stages van 7000 naar 15.000.

Sopexa, Adepta (ressortend onder het ministerie van Landbouw en verantwoordelijk voor de promotie van machines en apparatuur voor agro & food in derde landen) en FranceAgriMer (uitvoerende instantie van het ministerie van Landbouw).

Alexandra Feekes,
Bureau Landbouwwraad Parijs

Links Franse kazen in de supermarkt in Montreal; rechts: opslag Franse wijnen bij distributeur in Tokyo (foto: Dereckson).